

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Gonosz ügynek — silány védelme.

Pécs, 1897. június 2.

Rohamos léptekkel közeledünk a vég kezdetéhez; a szabadelvű reakció önző párthatalmi lázban végiggázolt már minden közszabadsági intézményünkön, valóságos rendőrállamot csinált a szabad eszmék klasszikus hazájából, Magyarországból; csak egyetlen garanciája volt még a szabad mozgásnak, a sajtószabadság, a melyhez a mindent kezébe kerítő hatalom nyulni nem merészelt. Most már erre is rá került a sor, a képviselőházban tegnap kezdték tárgyalni azt a törvényjavaslatot, a melynek az igazságügyminiszter által is bevalólt célja: „a sajtót közleményei tekintetében óvatosságra kényszeríteni.”

És Magyarország igazságügyminisztere ugyanakkor, a mikor ezt a célszót nyíltan beismeri, mégis azt meri mondani, a sajtószabadság érdekében terjesztette be a javaslatot! Az igazságnak ez a kézzelfogható elcsavarása teljesen méltó ahhoz a rendszerhez, a melynek szolgálatában az elkövetve lett. Az a rendszer, amely Magyarország érdekeinek Bécs számára való kiszolgáltatása ellenében a hatalom kizárólagos és örökös birtokába helyezett egy pártot, a melynek uralma azonban nem gyökerezik a nemzeti közérzetben s azért kénytelen a közakarat meghamisításával mesterséges uton fentartani formai több-

ségét, az a rendszer csak a hazugságok folytonos láncolatára alapíthatja uralmát.

Szabadelvűnek mondja magát, s minden egyes ténykedése úgy a kormányhoz, mint a kormányzat terén az egyéni és a politikai jogok megszorítására irányul; ráfogja minden jogfosztó akciójára, hogy azt az ország közérdeke igényli s ebbe a szemforgató alakoskodásba már annyira beleélte magát, hogy inmár „szent meggyőződésévé” vált a párthatalmi érdeknek azonosítása az ország közérdekeivel.

Igy tesznek a most tárgyalt sajtószabadságtörvénnyel is. Erdély az országgyűlésen a sajtószabadság érdekében állónak hirdeti, hogy bilincseket rakjanak a sajtóra; Bánffy pedig a klubban a pártnak tekintélyes jogászait, a kiknek lelkiismerete és tudománya felháborodik a veszélyes játék láttára, a pártfegyelem vasvesszejével hallgattatja el s párthűségükre hivatkozva elvárja tőlük, hogy a párt egységét nem fogják kockára tenni oly kérdésben, a melyet nyíltan pártkérdéssé tenni maga sem merészel.

Pártérdek, és mindig csak a pártérdek az, amely fokozatosan és következetesen fűzi mind szorosabbra a rabláncokat a nemzet testén s vet gátat minden szabad mozgásnak; a magánbecsület védelme csak hitvány ürügy, mert a 16-ik §. nem az igazi becsületet védelmezi, hanem a korrupció szabad garázdálkodását fogja biztosítani.

Akinek nincs igaza, az beáll rabulistanak s letagadja a csillagokat az égről. Így tett a 16-ik §. védelmében tegnap az országgyűlésen Magyarország igazságügyminisztere is. Annak igazolására, hogy a 16-ik §. csak a sajtó által elkövetett ekklatáns bűncselekmények megtorlásának biztosítására szolgál, példát hozott fel s azt mondta: „Ha egy pénzügyintézetnek az igazgatójáról a sajtó azt közli, hogy üzlete körében csal, ha ez igaz, nincs büntetendő cselekmény, a sajtó azt, ami igaz és való, mindenkor szabadon és korlátlanul közölheti.”

Nos, ha a 16-ik §. keresztülmegy és az a pénzügyintézeti igazgató a rendes törvényszék előtt perelheti meg a közlemény szerzőjét, akkor a miniszter fentidézett mondása egyszerűen nem igaz, mert a példakép felhozott esetben a rendes bíróság a közlemény valódiságának bizonyítását meg sem engedheti, a minek következménye az, hogy a törvény betűjéhez kötött bíró tartozik elítélni a sajtó munkását még akkor is, ha magában teljesen meg is van győződve róla, hogy az igazat mondott.

Avagy nem ismerné az igazságügyminiszter a büntető törvénykönyv 264-ik §-ának 2-ik pontját, amely szerint „az állítás vagy kifejezés valódisága bebizonyításának nincs helye és az még a sértett fél kívánatára sem engedhető meg, ha az állítás vagy kifejezés

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Ösfoglalkozások.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Látva az érdeklődést minden oldalról és hogy mily figyelmet szentelt a nagy publikum Hermann Ottó tudósunk által hangya szorgalommal összeállított ösfoglalkozások pavillonjának eszedéves kiállításunkon, elhatároztam, hogy ez alatt az ösfoglalkozások cége alatt összeállított eszközökhöz én is egy ösfoglalkozásról szóló szellemi kollekciót mutatok be olvasóimnak és kérem ehhez szives figyelmöket.

Az ember legősibb foglalkozása a halászat és vadászat, egyenként véve a halászával kezdem meg ismertetésemet s a halászatnak is azzal az ágával, melyet kizárólag a női nem folytatott, az ősembertől átvett és a mai nap modern eszközeivel.

A halászat legolcsóbb s legelterjedtebb, de nem kevés furfanggal kieszelt eszköze a „Varsa.” Miután sokan lesznek olvasóim közül, kik azt nem ismerik, szükségesnek tartom leírni. A varsa egy 3-4 öl hosszú nádból készült fal, mely spárgával a nád-szálak egymáshoz való fűzéséből származik; már most ezt a falat felállítják ott, a hol

halat sejtenek vastagabb végével a földbe, illetve a víz fenekére nyomva. S betű alakjában azonban a két bekanyarodó fele, mint az óra rugó, a két végén összehajlik és folyton szűkülővén, a szélénél egész keskeny nyílással szájadzik be a közép ürbe, a szegény halacska fűgén uszkál s cikáz a nap-sugaras vízben s egyszer végzete oda viszi a varsához, bele ütven orrát a nád falba, azt hiszi, itt a világ vége, illetve az ő világának a vége s azután Isten tudná megmondani, a kivánsiság vagy végzete viszi-e, tovább uszik a nád fal mellett, majd bele jutva a kacskaringóba, mely mindig szűkebb utat szab meg neki, visszafordulna most már szegény, de nem tud, most már csak előre megy, míg végre egy szűk nyíláson bejut a közepére, melynek megőrül szegény, mert azt hiszi, ki jutott a bajból, pedig ép ez a körülkerített hely az ő örök fogsága, melyből nincs többé menekvés, mert a halásznő innét már könnyen kifogja.

Korunkban a varsa lerakását minden leány megkezdi, midőn hosszú ruhát kap, igyekszik megtudni azokat a helyeket, a hol a halmak, — pardon: férjnek való fiatal embereknek járása van, ilyen kedvező tartozkodási helyeket bálnak, zsuroknak, bucsunak, név estének, vagy műkedvelő előadásnak stb. nevezik.

A gondos mama az első kísérlet előtt alapos oktatást ad a leányknak, hogy mily

gonddal kell a varsát lerakni, a két vég becsavarodásának nem szabad hirtelen szűkülővén, mert akkor a zsákmány még mielőtt a szűk helyre jutna, észreveszi s visszafordul, hanem egész észrevétlenül kell a falakat összehúzni, hogy mire a kelepcebé jutott észreveszi, hogy mily veszélyes utra tévedt, már vissza ne fordulhasson.

Továbbá ha apróbb fiatal hal jut a fogóba, azért az sem baj, mert az apró hal után jár nemritkán a nagy s végre is ha nagy hal nem jön, az apró is jobb a semminél.

Ha egész fiatal hal (kamasz) téved a fogóba, ezt egyszerűen kutatáskor kilöki vissza a vízbe, illetve kieresztik szabadjára. hadd nőljön még, majd egy pár év múlva jó lesz, majd horogra kerül még.

Apropos — horog; ez is fogó eszköz, de inkább a vagyonosabb s több türelemmel bíró s rendkívül rutinizott halásznők részére.

A horgot leírni feleslegesnek tartom, ezt mindenki ismeri, de jobban kiterjeszkedem a horogra alkalmaztatni szokott csalótkékre.

A csalótkék a szerint, a mily fajta halra az illető fogásra indul, különféle. Ha valaki például szép arany halat akar fogni, melynél mást nem keres, mint hogy annak csillogásában gyönyörködhesse s állapotának dísz szeressen, az ily nőcske kaució nevű

olyan cselekményre vonatkozik, mely csak a sértett fél indítványára vonható bünvádi eljárás alá, és az erre jogosított ilyen indítványt nem tett, vagy ezt visszavonta.

Nos, a csalás csak magánvádra büntetetik, az igazságügyminiszter példájában említett csaló igazgató tehát az esetben, ha a megcsalt felek tel nem jelentik, vagy tett feljelentésüket visszavonják, be fogja a 16-ik §. segélyével csukathatni azt az ujságíró, aki csalásairól lerántotta a leplet s ezzel meg lesz védelmezve az ő féltékenyen őrzött s nem is rosszul jövedelmező becsületes jó hírneve!

Ilyen becsületet védelmez a 16-ik §., de hogy e mellett „a sajtó azt, a mi igaz és való, mindenkor szabadon és korlátlanul közölheti,” azt az igazságügyminiszteren kívül Magyarországon nem fogja mondhatni senki, aki igényt tart arra, hogy kijelentését komolyan vegyék.

Szörnyű rabulisztikával védekezett Erdély az ellen a vád ellen is, mintha a 16-ik §. a negyvennyolcas sajtótörvényt sértene, pedig kár volt a nagy erőlködésért, hisz a negyvennyolcas törvény már olyan régi, hogy azt bátran halomra lehet dönteni. Van nekünk annál sokkal frissebb törvényünk, a melyet a körömszakadtig fentartott 16. §. megsért, ez a törvény még nincs is egy éves, még életbeléptetve sincs, mert ez a bünvádi eljárásról szóló 1896. évi 33-ik törvénycikk, a melyet éppen a most tárgyalt törvényvel akarnak életbe léptetni.

A bünvádi eljárásról szóló tavalyi törvény valamennyi büntetendő cselekményre nézve az életbeléptetésre hagyta a bírói hatáskör megállapítását, csak a nyomtatvány útján elkövetett büncselekmények bírói illetőségét állapította meg egész határozottan, a mikor a XXX-ik fejezetben külön szabályozván a nyomtatvány útján elkövetett büncselekmények esetében követhető eljárást, az 562. §. minden sajtó útján elkövetett büntett vagy vétség esetében a sajtóbíróságot mondja il-

letékesnek, az 573. §. pedig határozottan rendeli, hogy nyomtatvány útján elkövetett minden büntett vagy vétség tekintetében a fő tárgyalás esküdtbíróóság előtt tartandó.

Nos azt magyarázza ki Erdély, hogy az életbeléptetési javaslat 16-ik §-a, mely a nyomtatvány útján elkövetett vétségek egy egész nagy körét elvonja az esküdtbíróóságok elől, miként egyeztethető meg az életbeléptendő törvény XXX-ik fejezetével, különösen pedig annak 562. és 573. §-aival?

Ha ezt képes lesz megcselekedni a nélkül, hogy neveltségessé válnék: akkor lesz igazán legény a talpán!

* A városatyák figyelmébe.

Tegnap közöltük a holnap (csütörtökön) megtartandó városi közgyűlés tárgysorozatát, a mely bizonyítja, hogy ezen a közgyűlésen a városnak milyen nagyfontosságú ügyei kerülnek tárgyalás alá. A közölt tárgysorozat azonban még nem meríti ki a szőnyegre kerülő érdekes kérdéseket, mert ez a közgyűlés lesz hivatva a tanácsnak egy olyan előterjesztése fölött is dönteni, melyről a tárgysorozat avatosan hallgat; a tanács meglepetést tartogat a városatyák számára: bizalmat akar szavaztatni a kormánynak a katonai javaslatok miatt. E javaslatok értéke és jelentősége fölött lehetnek különbözők a vélemények, de arra nézve nem lehet véleményeltérés, hogy bármily kedvező szemüvegen át nézze is valaki ezt az ugynevezett »nemzeti vívmányt«, érett és önérzetes politikai tényezőkhöz méltatlan dolog, dicsőítő himnuszokat zengeni a kormánynak azért, mert hosszú és makacs ellenzés után, a viszonyok nyomásának engedve végre nagyon csekély részben és nagy áldozatok árán megadja azt, a

minél sokkalta többhöz a nemzetnek elvitázhatatlan jussa van.

Egy másik igen fontos tárgya lesz a közgyűlésnek a tanács előterjesztése a budaivárosi pályaudvar kérdésében. A város közgyűlése ugyanis, mint tudva van, már másfél év előtt utasította a tanácsot, hogy a budai városi pályaudvar kiépítésére szükséges költséget, ha másképp nem lehet, ideiglenesen valamelyik helybeli pénzintézetnél telveendő kölcsön útján fedezze. És most, mikor a kormány felhívta a várost, hogy az erre megszavazott 133.000 frtot rendelkezésre bocsássa, mert a kérdéses pályaudvar kiépítésébe haladéktalanul belekezdeni akar, a tanács azzal a javaslattal áll a közgyűlés elé, hogy *előbb állapítsa meg végleg a város általános gazdasági programját s a majd az ennek alapján felveendő nagy konverziós kölcsönből juttasson megfelelő összeget a budai városi pályaudvar kibővítésére.* Ez ennek az égező szükségét képező ügynek *beláthatatlan időkre való elodázását jelentené* s azért szükséges, hogy a városatyák egyszer már meghozott határozatuknak érvényt szerezzenek s a tanácsot a szükséges összegnek haladéktalan előteremtésére utasítsák.

Minden városi bizottsági tagnak tehát, a ki hivatását komolyan fogja fel, kötelessége *holnap a közgyűlésen már idejekorán megjelenni* s ott tehetsége szerint közreműködni, hogy a törvényhatóság méltósága megőriztessék s a már hozott határozatok foganatosításának is.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

csalóhat tesz a horogra, ez az aranyhalak fogására az egyedüli biztos szer.

Nem kevésbé ingerlő a kősönsegesebb halacsák fogására a protekció nevű csalétek, már tudniillik, ha a kis halásznó magas állású befolyásos papával rendelkezik, néha elég ebből kisebb falat is, például a széleskörű befolyásos rokonság, a többi halakra általában kisebb, vagy nagyobb homány nevezetű csalétket használnak.

A horgászatra induló nőnek is tanulmányokat kell tenni, s bizony sokszor meg esik, hogy a horogra akadt halat hirtelen ki akarja emelni s sajnosan kell tapasztalnia, hogy még nem vette be jól a horgot s sikerült megszabadulni, pedig az ilyen megszabadult hal, főképp ha már annyira veszélyben volt, hogy már-már kiemelték a vízből s szerencsés véletlen folytán szabadult csak meg, igen óvatossá lesz s nem igen kap a csalétket, bár ingerli is az.

Vannak nagyon falánk fajú halak, no ezek könnyebben foghatók, de vannak ismét pisztráng óvatosságú halak, melyeknél a kis halásznőnek nagyon kell ügyelni, hogy meg ne sejtse az áldozat-jelölt a veszélyt, mert akkor minden fáradság kárba vész.

A halászatnak sok fáradsággal és szakértelemmel járó harmadik módja a szigonyozás.

A szigonyozás holmi apró halakra nem használják, csak a nagyobb s korosabb ha-

lakat fogják így. A fentemlített, nagyobb, korosabb halak már sem varsával nem foghatók, sem a horogba nem harapnak bele, ezek jönnek tehát a szigonyozás alá.

A nagyobb faj halak, melyeket így fognak meg, gyűjtő név alá véve azt mondhatnám — a storkfisek osztálya. A storkfiseknek ez a fajja elbizakodottságánál fogva kevésbé óvatos s midőn bár ritkán az élet örömei édelésére indul s esetleg hozzájut is, talán csak közvetve, akkor teljesen felhagy a vigyázzal, sekélyebb vízbe jön s boldog téltlenségben szundikál, mignem a reá leső halásznő szigonya bőrébe ütődik: pedig akkor hiába már az evickélés, szárazra kerül.

A storkfiseket még maszlaggal is fogják. A maszlaggal való halászat egyike a legkegyetlenebb halászati módoknak, mert itt nem ritkán egész gyenge halacsák is áldozatul esnek, — lásd szerelmi drámák rovatát — melyek a mérges maszlagtól nemcsak elbódulnak, de bele is pusztulnak.

A maszlag kétféle lehet; az egyiknek vegyületében főszere a női kacérság, a másikban pedig a gyermek.

Szinte látom megütközését az olvasónak, hogy jön a storkfis-fogáshoz a gyermek! Hát kérem a storkfisek egyrésze a gyermekek iránt oly szeretettel viselkedik, hogy ha elhíttetni bírják véle, hogy a gyermek kis storkfis, könnyen elfogható s oly kezes lesz.

Kacérsággal kevert maszlag készítésé-

ben az elvált asszonyok és özvegyek kiváló sikert érnek el; el tudják már jól találni a mennyiséget, továbbá annak beadási módját úgy, hogy a storkfis csakhamar megbódul és megfoghatja magát.

Utóljára marad a legelterjedtebb halászati mód: a hálóval való halászat. A hálóval való halászatot rendszeren több személy üzi közös céllal, a kis halásznő segítségével rendszeren a mama, esetleg valamely nagynéni és végre minden idős hölgy, kinek leányai már férjezettek, vagy nincs leányuk. Az így halászni induló leányka csak a helyet választja ki; a háló két szárnya a jártas mama és nagynéni, vagy közvetítő nő kezében van, kik ügyesen húzzák a hálót mindig kisebb s kisebb körre, mignem a megszorult, vagy jobban mondva bentszorult hal a felszínre kerül, ha több van a hálóban, akkor szakavatott kézzel kiválasztják a legtöbbet ért s dicséretükre legyen mondva, vagy jobban mondva, hála annak, hogy a többférjűség nincs megengedve, a többit futni hagyják. Boldogok azok, akik futhatnak! A szakácsné teendőjét, azaz a preparációt, a kopasztást, bontást s panírozást az anyós végzi.

A második s nem kevésbé tűzött foglalkozás a vadászat.

A vadászatot általában a férfi-nemnek úgy nős, mint nőtlen része üzi és pedig az élet őszén és tavaszán leginkább. A külön-

Hirek.

Pécs, 1897. június hó 3.

Jöjjön el a lakásomra!

Abhoz, hogy valaki igazán nagy ember lehessen, három kellék szükséges:

1. Irgalmatlan rossz irás.
2. Más legyen az ember, mint a minék a szülei szánták.
3. Ne csudálkoszók semmin és még ha a menyeyi kék égbolt szakad is a nyakába, arra is azt mondja nagyuri eleganciával, hogy: csekélység habbal.

Nos hát, ha magamat vizsgálom, nem szűkölködöm ezen nagy emberi tulajdonságok föltételeinek a két elejében, csak a harmadikba nem tudok beletörődni.

Rossz irásom olyan van, hogy Bismarck hozzám képest egy közönséges szépíró tanár, a ki mint diurnista is bátran megkereshetné a kenyerét. Réme az irásom a szedőknek. Ha azt írom, hogy: becsület, több mint bizonyos, hogy feszület-et szednek. Ha én a természet szépségeiről zengek, akkor a szedő több mint bizonyos, hogy: nincs többé kopasz fej-et fog szedni.

Szóval az irásom rokonsága részben Vilmos császár, részben Bugyi Kilincs István váltóalírássai között osszik meg.

De lássuk a nagyemberek második föltételét.

Ez is meg van bennem. Tényleg másnak szántak, mint ami lettem, a mit úgy is mondhatnék, hogy más lettem, mint a minék szántak.

A szüeim azt akarták, hogy milliomos legyek és én hírlapíró lettem csupán csak azért, hogy az életrajzíróim rólam is föl jegyezhessek, hogy: született már kora ifjúságában és más lett, mint aminek a szülei szánták.

Hanem annál kevésbé van meg bennem a nagyemberek harmadik és legelengedhetlenebb kelleke, a: nil admirári, vagyis a közönyösség.

Sokszor bosszant, de nem tehetek róla, be kell vallanom, hogy nem tudok közönyös lenni.

Ugy tudok lelkesedni a legcsekélyebb dolgokért, mint valami szabadságharcos, olyan kíváncsi vagyok, mint egy elévült kisasszony és olyan hiszékeny, mint a legnyájasabb olvasó.

Pedig világos, hogy nagyuri közöny

élé vadászati módokat felemlítve első sorban a leggyakrabban üzöttet említem fel s ez a snepfezés.

A snepfezés az esteli órákban napnyugta után veszi kezdetét s nem éppen veszélytelen, de különösen nő férfiaknál, mert bár a snepf nagyon szelíd jószág, de a lövöldözés közben sok vadász megsebesült már. A snepfet ugyan a legapróbb seréttel lövik, de azért a sebesülés komoly lehet, mert a seb bár kicsi, de néha nagyon nehezen gyógyul.

A második módja a vadászatnak a lesből való vadászás, ez különösen a fiatal vadászoknál tapasztalható, midőn a házfalak és kapuk mellől lesik a kisérő nélkül szállingozó madárkakat, kik a preparandia vagy varróiskolának nevezett helyekről haza szállingóznak. Ez a legártatlanabb neme a vadászatnak, ez csak inkább madarászás.

Sokkal komolyabb az ugynevezett sólyommal való vadászat, mert itt a vadász maga igen kevés részt vesz, de helyette a sólyom végzi rabló munkáját. A régi lovagkorban ezeket a sólymokat a várurak zsoldos hada képviselte s rajt törtek a gyanutlan leányos házon s a szép zsákmányt elrabolták — gazdájuknak; a civilizáció előrehaladtával most már azonban ifju nyalka zsoldosok, a "Sólymok" helyét a bagoly foglalta el s az ily bagoly bérbe bujt öreg asszony még a

nélkül még a m. kir. operaház intendánsa sem lehetek.

Apropos intendáns.

Ennek a különben jó családból való urnak is az okozta a bukását, hogy elfelejtette a nil admirárit.

Nem tudott közönyös maradni bizonyos dolgok iránt.

Hát igaz, a mi igaz, hogy vannak magas feifogású dolgok, mint például a túllanglós ballet szoknyácskák, a melyekkel szemben nehéz közönyösnek maradni, de hát ha az Isten hivatalt ad, miért nem ad hozzá közönyt is.

A közönyösség hiánya sok embert bukattatott már el.

Itt van például Nopcsa. Olyan ember, akiben a nagyság föltételei mind meg vannak. Rossz írása van, más lett, mint a minék a szülei szánták; csak hát a közöny. A közöny nem volt meg benne bizonyos dolgok iránt.

Hasztalan szállította ő le az opera deficitjét, ha másrészt a művészi niveau helyett egyebeket is emelgetett.

Összes működése most abban a humoros mondásban fog emlékül maradni ami szállóige Budapesten:

— Jöjjön el a lakásomra.

Utcán kéregető koldusoknak, kölcsönkérő pumpolóknak bizonyosan ez a mondás fog ezután kijárni:

— Jöjjön el a lakásomra.

Mielőtt valaki elfogja az ellenfele pagátját, több mint bizonyos, hogy azzal a mondással fogja megbosszantani, hogy:

— Jöjjön el egyszer a lakásomra. Il faut passer par la! Ezen egyszer át kell esni.

Szóval az intendáns elment, de a mondás, ez a kolisszális humoru mondás megmaradt,

Háttérbe szorít ez most mindent.

Legjobb lesz, ha a lapok a kvóta helyett „Ezen úgy is át kell esni!” című vezércikket közölnek és a török-görög háboru eseményeinek mérlegelése helyett böles szenzációkat gyártanak, az ismeretes mondás címe alatt: Jöjjön el a lakásomra.

Sisiphusról regéli a mithologia, hogy lóversenyek helyett azzal mulatta magát, hogy gyanutlan utasokat a házába csalt és lefektette egy bizonyos ágyba, amelynél ha kisebb volt, akit befektetett, hat akkora nyújtotta ki a boldogtalant, mint amekkora

súlyomnál is — biztosabban s veszélytelenül végzi a reá bizott zsákmány szerzést.

Nem kevésbé régi módja a vadászatnak a tör vagy csapdával való vadászat, a csapdában rendszeren igen ingerlő csalétek van, mely a csapdába tekintető vadacsákák ellenállási képességét ritkán hagyja legyőzetlenül s bár néha sikerül a csapdából a csalétket büntetlenül is élvezni, de legtöbbször bizony keservesen megadja az árát; a csalétek megzemléhetők minden ékszer vagy banküzet kirakatában.

A legutolsó módja a vadászatnak, melyet még felemlíteni szándékozom, a körvadászat, ezt kiirni hosszas lenne, azért csak annyit írok róla, hogy megfigyelhető minden városban akkor, ha oda új garnizon érkezik, mert akkor az egész társaság egyszerre indul meg a még ismeretlen terület megvadászására s aki zsákmány nélkül van a saison végén, az guny és nevetség tárgya.

Végül még megjegyzem, hogy nemcsak az előszobák falán és fegyverárványokon vannak a vadász trofeák, de sokkal több van a fiókok rejtekében levél és arckép alakjában, s ez sem kerül néha kevesebb vérontásba, mint a minőt a vont csövű és serétes puskák közvetve okoznak.

Az olvasóknak pedig ajánlom, írják fel medaillonjaikba: óvakodjunk az orvhalászok és vadászoktól.

Sárosfalvi.

az ágy volt, ha meg hosszabb volt, mint az ágya, ledarabolt belőle egy keveset.

Ennek a különös passiója urnak is bizonyosan es volt írva a házára:

As utasok kéretnek,

hogy

jöjjenek el a lakásomra.

Nopcsa Sisiphus is ilyen emléket hagyott maga után a m. kir. operaházban.

Hanem annyi bizonyos, hogy szoknya körül forog a világ.

Carolus.

Naptárend 1897. június 3-án.

Naptár: esztörtök, jun. 3. — Róm. kath: Klotild. — Prot.: Klotild. — Görög-kei: (máj. 28.) Ald. esztörtök. Zsidó: Síván 3. — Nap kél 3 óra 50 percek; nyugszik 7 óra 34 percek. — Hoid kél reggel 5 óra 51 percek; nyugszik este 10 óra 14 percek.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnymás 749. — Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint enyhe idő, helyenkint csapadék és hőemelkedés várható.

Városi közgyűlés reggel 9 órakor.

Térzene a sétatéren d. u. 5 órakor,

— (Térzene.) A cs. és kir. 44-ik gyalogezred zenekara holnap (csütörtökön) délután 5 órakor a sétatéren térzenét ad a következő műsorról: 1. „A hoj“, induló Nováček-től. 2. Nyitány az „Orpheus az alvilágban“ című operettből, Bindertől. 3. „Palermói élet“, keringő Graziani-Waltertől. (Uj.) 4. „Magyar nóta“, Cibulkától. 5. Bevezetés és a finále Puccini „Manon Lescaut“ című operájából. 6. Ábránd, a „Carmen“ operából, Bizettől.

— (A pécsi Dalárda három éve.)

Ifj. Reberics Imre, egyleti titkár, a pécsi Dalárda megbízása folytán összeállította a Dalárda legutóbbi három évének történetét s az „A pécsi Dalárda Évkönyve, 1894 — 1897“ cím alatt most jelent meg. E három év éppen a tizenkettedik háromévi ciklus a dalárda életében s a kulturmissziót teljesítő egylet hivatása folytán érdekes a nagyközönségre is. A három év közül az első, az 1894-ik — mint az ügyes tollal megírt Évkönyvből láthatjuk — Dalárdánkat, mint teljesen önálló, a kulturális misszió iránt aldozatokra is kész testületet mutatja be. Ezért jelentek meg a Dalárda tagjai a fiumei országos dalversenyen — nem mint versenyzők, csak mint vendégek, mint a dalművészet bajnokai s az 1892-diki országos dalversenyen első díjat nyert dalárdánk, a többi egyesületek barátságatlan közönyt tapasztalván, ez évben kilépett az országos dal-szövetségből, hogy az 1895. évben az ekkor alakított „Dunántuli Dalos-szövetség“ tagjai közé álljon. A fiumein kívül Zomborban jelent meg ez évben dalárdánk, melynek rendes alapszabályszerű dalestéin kívül emlékezetes ténye volt ez évben Rossini „Stabat mater“ című oratóriumának előadása. Az 1895-ik évnek ehhez hasonló hatalmas momentuma volt a „Walpurgis éj“ előadása Mendelssohntól s az ekkor rendezett nagy hangverseny. Az 1896-ik évben a millenium emlékére a színházban rendezett hangversenyt a dalárda, míg a tolyó évben a Verdi „Rekviem“-jének két előadásával arany betűkkel írta be a nevét a zenetörténelem lapjaira. A lefolyt három évben a dalárda elvesztette egyik kitünő tagját, Buzagits Bélát, Dulánszky Nándor megyéspüspök halálával pedig tiszteletbeli tagjainak

egyikét, a dalárda igaz barátját és jótévőjét. A dalárdának van 21 tiszteletbeli tagja; működő tagjai között pedig van 8 tenor prim, 12 tenor szekund, 12 bass prim, 12 bass szekund, próbasszolgálatot pedig 8-an teljesítenek; végre a pártoló tagok száma 161. Nyilvánosan szerepelt a dalárda 8194-ben 7 esetben; 1895-ben 8 ízben, 1896-ban hétésszer és a folyó évben eddig már 4 ízben, utoljára Fejérváry báró főispán beiktatási ünnepélyén. A dalárda fennállása óta hat versenyben vett részt; először 1868-ban Debrecenben, utoljára 1892-ben Budapesten, hol az első díjat nyerte el; első díjat nyert még a debreceni, kolozsvári és az 1882-diki debreceni versenyeken; második díjat Nagyváradon és a minta-dalárdai első díjat Miskolcon. A leltár szerint a dalárdának 889 drb. hangjegyzeműve van; vagyonleltára versenydíjak, zászlók, butorok és képekben 4918 koronát és 10 fillért mutat fel. A dalárda múlt évi bevétele volt 1966 frt 21 kr., kiadása pedig 1640 frt 85 kr.; készpénz, maradvány tehát 325 frt 36 krajcár. A dalárda pártoló tagsági évi díja családos egyéneknek 6 frt; magánosoknak 4 frt, mely összeg félévénként előre fizetendő.

— **(Disztornászat.)** A pécsi tornaegyesület disztornászatát — a már lapunkon közölt műsorral — nem f. hó 27-én, hanem 17-én (Urnapiján) tartja délután 3 órakor a városi tornacsarnokban.

— **(Szinészeink átutazóban.)** A pécsi szintársulat az éjjel érkezett Újvidékről Pécsre s folytatták utjokat új állomáshelyükre, Kaposvárra. Mint legutóbb irtuk, Újvidéken a legszebb sikerrel fejezték be szereplésüket s annyira megkedveltették magukat, hogy augusztus hónapra is meghívták már őket a derék újvidékiek.

— **(Vásári forgalom.)** Országos vásárunk forgalmáról ma állította össze a rendőrség a statisztikai kimutatást. E szerint a forgalom igen nagy volt: ló mintegy 4000 darab, szarvasmarha 2800 darab és sertés 500 darab hajtatott fel a vásárra, mely alkalmából 300 marhalevel átírás történt. Különben a forgalom nagyságát mutatja az is, hogy 2000 kocsis jött vidékről a vásárra. — Legközelebbi országos vásárunk augusztus hó első napján kezdődik a budaikülvárosi vásártéren.

— **(Új távirahivatalok.)** A kereskedelmi miniszter a bakóca-felső-mindszent-komlói helyi érdekű vasut Bakóca-Felsőmindszent, Magyarhertelend, Magyarország, Jánosi és Komló állomásait a táviratok felvételére felhatalmazta.

— **(Himen táblájáról.)** A pécsi városi anyakönyvi hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyes párok nevei olvashatók:

Hász József Nándor, rk., Pécs — Rosinger Ilona Antónia, rk., Pécs;

Dobos Mihály, rk., Pécs — Pintér Terézia özv. Németh Ferencné, rk., Pécs;

Polloni József, rk., Pécs — Vörös Emma Anna, rk., Pécs;

Schlothauer Péter, rk., Ófalu — Lippert Zsuzsanna, rkt., Ófalu;

Donkovics József István, rk., Budapest — Weixner Mari, rk., Mozsgó;

Körtvéllési Ferenc, rk., Pécs — Hanisa Vilma, ev. ref., Pécs;

Hetesi Károly, ev. ref., Kemse — Vadasz Etelka, rk., Pécs;

Rosenfeld Dávid, izr., Pécsvárad — Fischer Mária, izr., Pécs;

Kiss József, rk., Pécs — Both Éva rk., Pécs.

— **(A vidéki hírlapírók)** nyugdíj alapjának javára Kaposvárott is nagy ünnepélyességek lesznek rendezve, nemcsak a megyei irodalmi erők, hanem több fővárosi író és művész részvételével, kikkel most tárgyal a rendezőség. A program, mely két napot fog igénybe venni, olyan meglepetéseket fog nyújtani a közönségnek s olyan újdonságokat, minőkben még soha nem részesült. Az ünnep nemcsak Kaposvár, de Somogy megye közönség számára is van tervezve, kik bizonyára tömegesen vesznek részt, hogy áldozataikat meghozzák a toll harcosainak érdekében, kiknek nagy részük van a nemzet művelődése és haladását előkészítő és sikert aratott eseményeiben.

— **(Brutális szerető.)** Nagy Mária, baranyamegyei németi születésű 21 éves cseléd Budapesten Repcsa József mesterlegénynyel szerelmi viszonyt folytatott. Utóbb ráunt s elhagyta, de a legény ebbe nem tudott belenyugodni. Tegnapelőtt azután megleste a leányt a ház előtt, a hol az szolgál, rárohant s úgy összeverte, hogy Nagy Mária a kórházba kellett vinni. A dühös szerelmes ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **(Árverés a vasuton.)** Az államvasutak bizonyos időközökben elszokták árverezni a vonakon visszahagyott és nem reklamált tárgyakat. Ilyen árverést folyó hó 21-én a pécsi vasuti állomásnál is tartanak.

— **(Járványhírek.)** Megyénk Vaiszló községéhez tartozó Borostyánpusztán és Maráza község sertésállományában a sertésorbán fellépett, ezért a községek kiviteli zárlat alá helyeztetek. — Kassa községben a lóállományban uralkodott hólyagos kiütés; Tapolca községhez tartozó Vöröspusztán és Kőrös község sertésállományában pedig a sertésvész megszűnt. Az e községekre aikal mazott kiviteli zárlatot tehát most hatóságilag feloldották. — Megyénkben különben az állatjárványok állása a következő: veszethegység 2 községben 2 udvarban, takonykór 1 községben 1 udvarban, tenyészbenáság 1 községben 6 udvarban, rühkór 1 községben 3 udvarban lépett fel; sertésorbán 4 községben 35 udvarban és sertésvész 11 községben uralkodik. — Tolnavármegyében lépfene 1 községben 1 udvarban, takonykór 3 községben 3 udvarban, ragados száj és körmőfájás 1 községben 16 udvarban konstaltatott; sertésorbán 4 községben 4 udvarban, sertésvész pedig 9 községben uralkodik. Somogy megyében veszethegység 1 községben 1 udvarban, takonykór 1 községben 1 udvarban, rühkór 1 községben 1 udvarban uralkodik; sertésorbán 1 községben 1 udvarban, — végül sertésvész 16 községben lépett fel.

— **(Tolvaj cseléd.)** Kuncer Ferenc, tolnamegyei, báttaszéki születésű, huszéves szolgálégény feljutott a szülőföldjéről Esztergomba, ahol Gyurcsovics Istvánál állt szolgálatba. Egyszer azonban arra a gondolatra jött, hogy nekimegy a nagy vi-

lágna s hogy az utazásra pénzt szerezhessen, meglopja a gazdáját. És meg is lopta egész csomó ruhaneműit s egypár frt készpénzt is e.vivén tőle. A lopást szerencsésen hajtotta végre és még szerencsésebben meg is szökött s még ma sem találtak rá, dacára, hogy mindenfelé közzik.

— **(Fél a büntetéstől.)** Schwarz Adolf, kaposvári születésű, tizenhétéves mérszárossegéd lopás gyanújába keveredvén, — úgy látszik — megijedt a büntetéstől, mert minden bejelentés nélkül, ismeretlen helyre távozott. Most azonban kérdőre vonnák a bíróságnál s éppen ezért elrendelték a körözését és ha megtalálják, a bíróság elé állítják, hiába fél a büntetéstől.

— **(A nagyatádi járásbíró.)** Nagyatádról panaszos levelet kaptunk, melyben ijesztő színekben festik le az ottani járásbíró helyiségeit és ebből a levélből azt látjuk, hogy Nagyatádon ma-holnap megakad az igazságszolgáltatás kereke. A bíróság alacsony, piszkos, korhadt épületben van elhelyezve és dohos levegőjét még a legedzettebb ember sem bírja ki hosszabb ideig. Innen van az, hogy a hivatalnokok egy része folyton betegen fekszik és hogy még azok a bírósági szolgák is megbetegesznek, kik napjában csak 2—3 órát töltenek a hivatalos helyiségekben. Az ott uralkodó rondaságot e legujab panaszos levél kíséretében hozzánk vegyi kém-üvegben beküldött pondrók, pondrópeték és élősdű férgék is szemléltethetővé teszik. A korhadt épület számos gerendázatából nagyszámban potyognak alá (gyakorta a tisztviselők fejére is), azonkívül a nedves fal millió számra termi a miazmatikus gombafajokat.

— **(Tűz.)** Lederer Sándor, matyi pusztai bérlő birtokán, tűz volt a napokban. Leégett a cselédház és a cselédek összes ott lévő ingóságai. A kár mintegy kétszáz forintot tesz ki a mely azonban megtérül, — mert a leégett épület biztosítva volt. Hogy a tűz miből keletkezett, nem tudják bár már rövid két hónap alatt ez a gazdaságban a második tüzeset.

— **(A nép meteorológiája.)** A kritikus napok megállapításában van a tudós és nevezetes dr. Falb Rudolfnak egy veszedelmes konkurrens: a magyar nép. Százados hagyományok, a természet ölen élő és azt mindenkifelett ismerő magyar ember bölcs megfigyelései, egy egész meteorológiai nap-tárt állítottak össze, melyben frappansul megnyilatkozik népünk aranyos humora és a mely mindenestre megbízhatóbb az osztrák leveli béka jóslásainál. Időszerűnek tartjuk ezekből a közkeletű jóslásokból néhányat közölni: Januárban van szt. Vince napja, a melyről a néphit ezt tartja: Ha fénylik Vince megtellik a pince. Ugyanebben a hónapban van Pál napja. Erről így szól a közmondás: Pál fordulása — tél fordulása, vagy: Ha Pál fordul köddel, ember hullik döggel. Február 2-ra esik gyertyaszentelő, a melyen a mennyire besüt a nap a pitvarba, annyira bever még a hófuvat később, — Dorottya szoritja — Julianna tágitja, t. i. — a hideget. 22-én van Üszögös Péter, a melyen ha ködös a nap, üszögös lesz az eleség is, 24-én pedig Jégtörő Mátyás, a melynek a fagyokat borító jégtakaró felolvadását tulajdonítják. Márciusban, ha hó esik, Gergely megrázza a szakállát; Benedek pedig zsákkal hozza a meleget. Május 12—14-ig vannak a fagyos szentek, Pongrác, Szervác, Bonifác, 25-én pedig a fagyos Orbán, mely ha elmúlt, nem fél már a gazda. Június 8-a, a koronázás évfordulója a hirhedt Medárd napja, mely megárt a 40 napig tartó sok esővel. 24-én

Szt.-István napján szakad meg a vetés gyökere, mely ezután nem nő, csak érik. Júliusba esik a Mérge Margit, mely ritkán vi-
ssi el vihar nélkül, míg augusztus 10 én Ló-
rinc belepuskáz a dinnyébe, esőjével tönkre-
tévén azt. Szeptemberben van Fecskehajtó
kisasszony, egy régi sváb mondás szerint:
Maria Geburt gehn die Schwalben furt, Maria
Verkündigung, kommen sie wiederung. No-
vemberben Márton jön fehér lovon, azaz ek-
kor kezdődik a havazás és végre december
nevezetes napja Tamás, a melyen kemény
hideg járja, lehet ölögetni.

— **(Nem lehet házalónak menni
— Londonba.)** Sok mindenféle különös
rendelet és leirat érkezik évenként a törvény-
hatóságokhoz, melyeknek egész könyvtárt
kell már nyilvántartaniok, hogy azoknak
megfelelhessenek. Tegnap újra egy különös
leirat érkezett a kereskedelmi minisztertől,
melyben felhívja a miniszter a megyét, hogy
ezentúl olyan embereknek ne állítson ki pas-
sust, kik Angliába avégett mennek, hogy ott
házalókká legyenek. Az utóbb időben ugyanis
feltűnő sokan vándoroltak ki Magyarorszá-
ból Angliába, kik más kereset híján hand-
léknek akartak beállani, azonban a házalási
ipar üzésének megengedéseért Angliában 2
font sterlinget kell fizetni s az angol nyelvet
hibátlanul tudni, melynek nem birván meg-
felelni, a kivándorlók tulnyomó része elzül-
lik. Ezt akarja a jövőben megakadályozni
a kormány.

Művészet, irodalom.

○ **Műkedvelők a hírlapírókért.** Fe-
lejtethetetlen sikerű est volt a tegnapi Pécs
város zenei annaleseiben, midőn végre oly
hosszas készülődés és szorgalmas tanulás után

városunk zenekedvelő fiatalosa színrehozta
Planquette fülbemászó zenéjű operettjét, a
„Kornevillai harangok“ at.

Zsufolásig megtelt a nézőtér a legdis-
tingváltabb közönséggel, valóságos theatre
parée-számba ment az előadás. A hölgyek
estélyi öltözékben, a férfi-publikum feketében,
ami a nézőtér teljes kivilágítása mellett bi-
zonyos ünnepies hangulatot hozott abba a
szép keretbe, melyben ritkán volt része a
mi filigrán színházunknak.

Elfojtott lélekzettel leste mindenki a
függöny felgördültét s mindjárt az első piéce
kitűnő benyomást csinált, a város fiatal le-
nyaiból és jóhangu ifjaiból toborzott kórus
olyannak bizonyult, a minőt az egész haza
egyetlen szintársulata sem tud fölmutatni.
Eltekintve az üde, s mégis erőteljes, szépen
iskolázott hangoktól, a harmonia, a szabatos
kivitel volt a meglepő, no meg az a fenome-
nális erő, amely betöltötte, szinte megrezgette
a szuffitákat.

A magánszereplők közül első helyen
kell kiemelnünk Schlauch Anna kisasz-
szony gyönyörű énekét, melylyel teljesen el-
varázsolta a közönséget. A tapsoknak, kihi-
vásoknak minden egyes dala után se vége,
se hossza nem akart lenni.

Pompásan, otthonosan mozgott a desz-
kákön a mi pécsi Szerpolettünk, a szép
Kindl Gizella k. a., a kinek hanganyaga
nem oly erős ugyan, mint a Schlauch kis-
asszonyé, de behizelgő és végtelenül kedves.
Játék tekintetében azonban őt illeti az első-

ség pálmája s az elért fényes sikerhez nagy-
ban hozzájárult az ő természetes játéka.
Toilletjei pedig nagyban dicsérik szabónőjét.

Az urak közül Bóhm Emil urat tessz-
szük az első helyre. Gyönyörű lyrai tenorjával
lefőzte mindazokat a tenoristákat, akiket
utóbbi időben hallottunk Somogyinál.

Takay Gyula ur erős organumát kel-
lőleg érvényesítette Henri márki szerepében.
Több dalát meg kellett ismételnie.

Haksch Lajos ur meglepően és egy-
rutinnal bíró művészhez méltó tehetséggel
alakította Gáspár apó nehéz szerepét. Az
őrülési jelenet után zajosan hívták a lámpák
elő. Különbben az est sikerében az oroszlan-
rész őt illeti, mert ő volt az, aki fáradhatat-
lan szorgalommal teljesítette a rendezés és a
tulajdonképpen betanítás nehéz feladatát.

Selényi Antal, a mi tevékeny rendőr-
biztosunk, a bíró komikus szerepében kitűnő
színésztalentumnak bizonyította be magát.
Jobbat produkált, — mint sok hivatásos
színész. Jó hanganyaga, temperamentumos
játéka, s sikerült rögtönzései többször ragad-
ták tapsra a közönséget.

ifj. Eötvös Gusztáv ur a jegyző sze-
repét kitűnő maszkban és kifogástalanul
alakította.

Kristóf Tódor ur, a 44-esek kar-
mestere vezényelte a zenekart, a mely külö-
nösen kitett magáért, míg Vész Albert ur
az énekrészek betanításával szerzett magá-
nak érdemeket s kötelezte le a sajtó embe-

menekvő emberek vészkiáltásánál, a fegyverek ropogá-
sánál, a félrevert harangok vészkonkásánál. — Ha ezt
a borzalmasan szép képet látja, ha ennek a messzetá-
jakra elhangzó zenének vérfagyasztó akkordjait hallja:
akkor tudja, hogy közelében van az ő szerelmes haty-
tyulovagja; akkor érzi már az üdvözülés megérkeztét
szívében, akkor tudja, hogy néhány rövid perc múlva
el fog merülni a boldogság mámor-tengerében.

— Azért hát jövel pusztító tűzvész, emberjagatás,
lármaharang kongása! . . . Hozzátok, hívjátok a deli
lovagot szerelmes szívemre.

Mintha csak parancsolt volna a leányzó a hatal-
mas elemnek, — óhajására im izzó, piros tüzfény öm-
lik szót a sötét tájon. Hallatszik csakhamar a borzalmas
tűzi lárma. És a leány szerelemittasan várja a hőst, a
pusztulás hőst, a haza szent ügyének felkent lovagját.

De mi ez? A tűz a távol török-részben tombol
és a tömeg lárma mégis erre közeledik. A fegyverek
ropognak, az emberek szitkozódnak és a hangok min-
dig erősödnek; csakhamar a zsvaj már egész közel-
ről hallik. Mintha százan és százan üldöznének valakit.
Mindent egészen jól ki lehet venni. Lövés dördül lövés
után; de a vad még nem esett el, mert az üldöző lép-
tek zaja mindjobban növekszik.

Zsuzsánna reszket. Az éj olyan hideg.

Egyszerre nagy puffanással esik be a kert ajtaja
s azon egy sötét alak támolgyog be. Inkább vonszolja
magát, mint megy. Zsuzsánna rémületében — azt sem
tudva, mit tesz — a menekvő felé siet. De mielőtt el-
érné, az nagy zuhanással esik a kert pázsitjára.

nem kicsi dolog, mert az akkori rendszernek is meg-
voltak a maga stréberjei, spicliei és képmutatói.

Csak egy valami bántotta az emberséges béget:
hogy csaknem minden harmadnapon felriasztották bol-
dog álmából, a mit ott aludt puha párnákon és illatos
pihegő kebleken háremében. Saját katonáinak lövöldö-
zése és a hitetlenek harangjainak rémesen, összevissza
kongó zugása ébreszték fel édes kéjes állapotából olyan
nagyon gyakran.

Nagyon természetesnek tarthatjuk tehát még mi
is, ak éső kor fiai és leányai, hogy Ibrahim ur fölöttébb
dühös volt; nagy haragját az még tetézte, hogy az
inkarnátus tetteseket, vagy ha egy ugyanazon személy
követte el a tulajdon elleni bűncselekményt, ezt a gye-
henna tűzére való gonosztévőt kézrekeríteni éppensé-
ggel nem lehetett. (A derék török talán nem esett volna
emiatt egyszer-kétszer epelázba, ha előre tudta volna,
hogy Mohács éber és „modern“ rendőrsége 200 év után
is csak „bottal“ fogja ütni a gyujtogatók nyomát.)

Ibrahim vérdíjat tűzött ki a tűzveszedelmek lel-
ketlen okozóinak fejére . . . a padisah kincstárának ter-
hére, akasztófákat állított fel az utcák sarkain min-
deneknek elremitésére, vizes hordókat az udvarokra,
erős őrjáratokat rendelt az éjszakák átvirrasztására.
Mindhasztalan. A bűnös, az akasztófavirág, a reus, a
tűzveszedelem okozó inkognitó maradt, a török spahik
és Mohács akkori „látói“ (rendőrei) csak nem is látták
a gézengúz gonosztévőt.

reit, akiknek a javára ment ez az előadás.

A mi köszönetteljes cukorgyárosunk, az örökifjú Strausz Béla, ez a kiváló rendezői talentum, teljesítette az ügyelői funkciót, hogy milyen eredménnyel, azt megmuntatta az összevágó előadás.

A sugó hálátlan szerepére Fűredi Béla ur válialkozott; ámbár kevés dolga akadt az előadáson, mert bizony a szereplők kivétel nélkül tudták mondókáikat.

Az előadáson jelenlevő Somogyi Károly szinigazgató is elismeréssel nyilatkozott az előadásról, leginkább a páratlan kórust irigyelte, amilyenhez neki soha se lehet szerencséje; meg a mi fő, ennek a kórusnak nem kell a gássi.

Ha színházunk nézőtere valamicskével nagyobb lett, illetve lehetett volna, a tiszta jövedelem is nagyobb lett volna; de hát a mai repetálás behozza a differenciát; és hogy telt less ismét a mai ház is, azt biztosra vesszük. (* *)

○ Magyarország szétdarabolásának története. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának 5-ik kötetéből most jelentek meg az első (107., 108.) füzetek, a melyeket nyomban követnek a többi füzetek és az egész kötet alig két hónap alatt be lesz fejezve. A kötet címe. „Magyarország három részre osztásának története. 1526—1608.” Irta Acsády Ignác. Ez az ennek a millenárius nagy munkának kiadásában a sorrend ismét helyre lesz állítva, a

meenyiben ennek a kötetnek befejezése után ismét folytathatják a megkezdett hatodik kötet kiadását. Ez az ötödik kötet Magyarország történetének legsomorubb korszakát tárgyalja, Acsády Ignác dr. remek történetírói tollából előadva Magyarország szétdarabolásának, három részre osztásának, a nehéz megpróbáltatásokkal, romboló állami katasztrófákkal, a gyászszal, pusztulással, vérontásokkal és nemzeti szerencsétlenségekkel csordultig telt korszak történetét, mely az 1526-iki mohácsi vésztől 1608-ig terjed. Ezekhez a füzetekhez is a legszebb műmellékletek és érdekes szövegek vannak csatolva. — Így „Magyar főúri viselet a XVI. század második felében” remek szinnyomat Jost Ámánnak, Miksa királynak 1670-iki nürnbergi bevonulását ábrázoló festményéről; „Buda és Pest ostroma 1542-ben” Enea Vizo egykoru rézmetszete Bubicz Zsigmond gyűjteményében; „Párviadal magyar hadnagy és török bég között”; XVI. századbeli rézmetszet Ernst Lajos gyűjteményéből; „Heltai Gáspár krónikájának címlapja” stb. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Törvényszék.

§ Hamis tanúk. Goszmann János nyomjai lakos, adósa volt Szieberth István, németbolyi bornagykereskedőnek 2000 frttal. Sziebert 1895-ben felszólította adósa, hogy fizessen; de Goszmann azt ígérte, hogy

a takarékpénztárból felvessz 2000 frtot s azonnal fogja kifizetni. Fel is vett, de azért nem fizetett. Ekkor másodszor is felszólította Szieberth a fizetésre és ugyanekkor ingatlanai telekkönyvi állapotát megvizsgálván, látta, hogy adósa birtokára, annak sógora, Boc József javára 8000 frt van bekebelezve. — Természetesen, asonnal bepörölte az adósa, aki azonban Fűrr Péter, Póhl István és Leitner Jakab vókányi lakosokkal igazolta, hogy 1895. október 28-án reggel előtűk Szieberthnek 1800 frtot lefizetett. A pert így a hitelező elvesztette, hanem fel is jelentette Goszmann és társait hamis tanúság miatt. Goszmann már a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy bizony ő nem fizetett egy krajcárt se meg még hitelezőjének s csak azért szerezte a hamis tanukat, hogy megmeneküljön a tönkrejutástól. Majd négy tanu előtt is beismerte ugyanest s végre hitelezőjének közjegyzői okiratot adott az egész 2000 frtos tartozásáról. A pécsi kir. törvényszék Goszmann hamis tanúsására bírás miatt, három társát pedig hamis tanuvalomás tétéle miatt vád alá is helyezte, de időközben Goszmann meghalt. A három vádlott ügyében ma tartották meg a végtárgyalást, melyen először is kitűnt, hogy Fűrr Péter vádlott a múlt év februárja óta elmebajban szenved, a melyet hogy hivatalosan konstátaljanak, a bíróság elrendelte vádlott előzetes vizsgálati fogságba helyezését s ez idő alatt orvosszakértői megfigyelését. Így hát 2 vádlott maradt csak, akik ellen kilenc tanu val-

A szerelmes lovag.

Mohács virágai közt a legszebb, a legkivánatosabb volt Berényi Zsuzsanna. A termete ringó cédrus, a haja arany sátor, a szemei fénylő, ragyogó csillagok, a hangja mámorba ringató zene, a tekintete bájos tündéri kép, egész lénye hegedősök álma.

Szépségéről, erényéről félországban beszéltek fiatal daliák és emberszapulással foglalkozó vénasszonyok. Főtisztelendő Széchenyi Pál gróf, pécsi püspök földes urnak tisztjei törték is magukat a mohácsi számadó-székre. Azon a néhány napon, míg a számadó-szék tartott, ehettek a szép Zsuzsanna főztjéből, megrészegülhettek csodás muzsikájú hangjától. Berényi Gábor uram ő kegyelme, a Zsuzsanna atyja, tisztartói lakásában ilyenkor a szó igas értelmében magnum áldomást tartának.

De ezek az áldomások sehogya se tudtak lakodalmas dáridókká válni. Zsuzsanna leányzó szives volt, mindenkihez jó szavu, nyájas volt, de a szive csak nem nyílt meg senki esdeklésére, senki szerelmes szavára. Mintha csak a Duna legvastagabb jégkérge vette volna körül ennek a szerelmet lehelő leánynak a szívét. Mindenki azt hitte, hogy a klastrom szüzei közé fog lépni ez a Madonna arcú angyal, nagy tisztelettel tudással szóltak róla még a szent káptalan tagjai is.

Pedig ez a bájos lény is tudta, érezte, mi az az

örjögő, mindent feledő, mindent feláldozni tudó szerelem. Ha akkor hallottátok volna hangját, akkor láttátok volna égi fényben uszó szemeknek észzavaró ragyogását, önfeledt ölelését, midőn az ő László vitézének ölében ült kéjes gyönyörben. Bizony mondom, a mennyei boldogságot láttátok volna leszállni erre az irigységtől, galádságtól, szivtelenségtől undok földre. Az égbeli csarnokok fénye ömlött le ilyenkor a szerénységtől szürke tisztartói lakra.

Ezer csók csattanása, ezer és ezer szerelmes tekintet ölekezése tette tulvilági atmoszférájúvá azt a kis kertet, hol a szerelmesek titokban találkozni szoktak.

László vitéz (igy mondá ő azt a leánynak) esküdt ellensége a töröknek. Kardját a haza megszabadításának szent ügyére áldozta. Erős, szent eskü és önmagára hitt nagy átok köti a vitézt ahhoz a nagy fogadalomhoz, melynek célja Magyarország felszabadítása a pogány kormány botja alól. Csak éjnek idején láthatja az ő kerubinját, mert egy részt tartania kell a pogányok boszujától, másrészt esküje szerint egy holdujulástól a másikig hétszer kell romlást hoznia a haza ellenségeire.

Eddig emberül meg is tartotta László vitéz szörnyű fogadását. Azon az éjjelen, a mikor a szerelmes vitéz keblére öleli kedvesét, a vész angyala mindig rámeri pusztító szabályját török ember életére avagy valami jószágára. Alig van utja a vitéznek, melyet be ne pirosítanak a műzülman házakon pusztító tűztengernyi lángjai.

Ah, nincs is kedvesebb látványosság Zsuzsanna előtt, mint a gomolygó tűzfolyam szörnyű dobzódása az éj sötét mezőjén, nincs andalítóbb, ábrándosabb zene a

lett terhelőleg s így a bíróság hamis tanúságban bűnösöknek mondta ki őket s ezért 2—2 évi börtönre s 100—100 forint pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek, ugy védőjük Székely Ede dr. ügyvéd, felebbezett az ítélet ellen.

§ **A csőd vége.** Lapunkban bőven megírtuk annak idején Gróf Simon, volt pécsi kereskedő csalárd bukás miatti bűntügyét, melyben a törvényszék egyévi börtönre szóló ítéletet hozott. A kir. tábla ez ítéletet helybenhagyta, a kir. Curia azonban csak nyolc hónapi börtönre ítélte vádlottat, aki előtt ma hirdették ki az utolsó fórum ítéletét s nyomban át is adták büntetése kiállása végett a királyi ügyészségnek.

§ **Megszökött vádlott.** Biel András ácssegéd ellen, ki a gazdája butorait egy bosszúálló pillanatban össze akarta törni-szúzni, mára volt kitűzve a pécsi kir. törvényszék-nél a végtárgyalás. A vádlott azonban megszökött s mivel a káros nem is kívánta megbüntetését, illetve országosan leendő körözése elrendelését, — a bíróság a további eljárást az ügyhen megszüntette.

§ **Megsértett szolgabíró.** Dózsa Ferenc, somberekli lakos azt a panaszt tette Molnár Kázmér, mohácsi szolgabíró előtt, hogy a községi bíró az ő malmához tartozó földeket másoknak adja bérbe s így neki kárt okoz. A szolgabíró jegyzőkönyvet vett fel a panaszról s aztán megbizta Péter Endre b. jegyzőt, hogy a helyszíni szemlét tartsa meg. Péter Endre Barkó Antal, községi rendőrrel elment Dózsához és az eljárást a jegyzőkönyv felolvasásával megkezdte. A felolvasást egyszerre Dózsa Ferenc ezekkel a szavakkal szakította félbe:

— Én nem azt mondtam, ami a jegyzőkönyvben van. Az urak azt vessik mindig jegyzőkönyvbe, a mit akarnak!

Ezért aztán hatóság elleni becsületsértés miatt feljelentették Dózsa Ferencet a törvényszéknél, hol tegnapra volt kitűzve ügyében a végtárgyalás. Tekintve azonban, hogy a hatóság elleni becsületsértéseknél nyilatkozat szükséges, hogy a vádat a királyi ügyész képviselhesse s ilyen nyilatkozatot sem Molnár Kázmér, sem a felettes főszolgabíró nem állított ki, de mert már a három hónapi határidő, melyen belül a vádra a kir. ügyészség felkérendő, el is telt, ezért a bíróság nem tartotta magát illetékesnek az ügyben s azt egyszerű becsületsértésnek minősítve, áttette a mohácsi járásbíróhoz további eljárás végett.

§ **Tolvaj leányzó.** Hunyadi Anna, huszonöt éves pécsi cselédleány szolgálatba állt Guttmann Jakabéhoz. Tíz napi szolgálat után, cselédkönyve hátrahagyásával megszökött és többféle ruhaneműt ellopott gazdasszonyától. Facér napjai kösben Papp Julcsa nevű fiatal leánytól egy arany gyűrűt, Kubricht Eteltől ruhaneműket lopott el s ekkor a rendőrség kezébe került. Kitűnt aztán róla, hogy a hol előbb szolgált, Váry Gyuláéknál is lopást követett el s cseléd-társát Pinc Terézt is meglopta. Mindezekért három rendbeli lopásért és kétféle sikerkasztásért vád alá helyezte a pécsi kir. törvényszék s ügyében tegnap tartották meg a végtárgyalást. Guttmann Jakab, mint panaszos, nem jelenvén meg, e lopásra nézve a

további eljárást a bíróság megszüntette, de a többiekért hat havi fogsárra ítélte, melyből vizsgálati fogsága által hat hét kitöltöttnek vétetik. Az ítélet jogerős lett s a tolvaj leányzó, büntetése kiállása végett, átadatott a kir. ügyészségnek.

§ **Fiatal betörő.** Alma (Apfel) János, alig tizenhétéves szolgaleány, hallván, hogy a gazdája, Eckhardt Antal, szopoki lakos 270 frtért eladta a lovait, mikor a házban maga volt, az ablakot betörvén, bemászott a gazdája szobájába, hogy a pénzt ellopja. Nem talált azonban, csak hat darab ezüst huszast és 97 krajcárt. A mit magához vett ugyan, de csak 3 krajcárt költhetett el belőle, mert a gazdája a lopást észrevette és őt a csendőrök kezébe adta, a hol mindent beismerő. A fiatal betörőt tegnap a pécsi kir. törvényszék ezért hat hónapi börtönre ítélte, melyből 1 hónapot kitöltöttnek vesznek vizsgálati fogsága által; 5 hónapot pedig magán sárkában fog látni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június hó 2-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ülés elején Szilágyi Dező elnök bemutatja a vasárnap Pécsen tartott népgyűlésnek Hock János képviselő által benyújtott határozatát a bűnvádi javaslat 16-dik § a ellen.

Hogy a népgyűlés határozatát nem a város képviselője nyújtotta be, annak egy kis története van. Ugyanis Hock a népgyűlés rendező bizottságának utasításához képest megkínálta Aidinger Jánost a határozat benyújtásával, ugy azonban, hogyha szolidaritást vállal a határozatban foglaltakkal, vagyis a 16. § t nem szavazza meg. Mivel pedig Aidinger a kormánynak többet akar köszönhetni a jövőben, mint Pécs város községének a múltban, a rezolúció benyújtására nem vállalkozott a Hock által kívánt feltételek mellett.

A karzatok ma is zsufolva voltak. Megjelent ott a többek közt Széchenyi Ödön b. is, akit a teremben jelenlevő képviselők pártkülönség nélkül megéljenestek.

Napirenden volt a bűnvádi eljárás életbeléptetéséről szóló famózus javaslat.

Elsőnek Bartha Ödön, a Kossuth-párt tagja szólalt föl. Előhस्ता a kormánypárt lelkiismeretlenségét, a merev párt-uralmat, meg azt, hogy Bánffy b. kvalifikációját a miniszterségre a nemzetiségek körében szerezte. Bánffy b. viselkedésével csak az országot kompromittálja a külföld előtt. Nem akar Angliára hivatkozni, a hol a kormány karöltve cselekszik a népszabadság kívánalmival, mig nálunk a kormány ellensége mindenféle szabadságnak. Bartha sokáig folytatja még Bánffy b. bünlisztáját, melynek nem a legutolsója, hogy Bánffy Dezső b. miniszterelnök a kösvéleményre hivatkozik és a népbírósról beszél. Szóló csak a tisztességtelen sajtót akarja megrendszabályozni, mert a közvélemény csak a tisztességtelen sajtó túlságos védelme és kedvezményei miatt zúdult föl.

Erdély igazságügyminiszter egy ko-

losszális ásitást vitt ekkor végbe, mire Bartha Béla elkiáltja magát: Beszélhet annak, hisz alazik! Horváth Ádám: Menjen a Vigszinházba ásitani! (Derűtség.)

Bartha Ödön végül indítványozza, hogy a miniszter részletes jelentésben igazolja minapi vádjának alaposágát, hogy az esküdteknek nincs érzékük a magánbecsület iránt. Kéri addigra a tárgyalást fölfüggeszteni, mig a miniszternek ez a jelentése beérkezik.

Zsigárdy Gyula volt stomfai küldöttségi elnök, az ellenség folytonos derűtsége közt védi a javaslatot.

Ezután Bánffy Dezső b. miniszterelnök válaszol Benyovszky egyik régebbi keltű interpellációjára, kijelentve, hogy III. Béla király csontjait nagy diszszel fogja eltemettetni.

Mócsi Antal interpellál ezután az iránt, hogy a rendőrség miért nem üldözi a közszemérem megsértőit.

Lepsényi Miklós az egyetemi szigorlati szabálytalanságok ügyében,

Rátkay László a fővárosi német szinielőadások tárgyában interpellált, egyben kívánja, hogy a magyar főváros területén a nyilvános német nyelvű előadások, még az orfeumokban is betiltassanak örök időkre.

Wlassich Gyula miniszter válaszol ezután Lepsényi interpellációjára, mialatt óriási vihar tört ki az üléssteremben.

TÁVIRATOK.

— **Elmaradnak a tengerészeti gyakorlatok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Értesülésünk szerint az idej tengerészeti hadgyakorlatok, melyek tervszerint a király és Sterneck báró tengernagy jelenlétében augusztusban, a Dalmát partoknál mentek volna végbe szárazföldi hadgyakorlatokkal kombinálva, a tengerészeti budget rendkívüli túlterheltsége miatt, elmaradnak.

— **A véderőbizottság ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Ház véderőbizottsága tegnap délutáni ülésében tárgyalta Podmaniczky b. elnöklete alatt a két katonai törvényjavaslatot a katonai nevelő-intézetekről. A függetlenségi párt részéről Thaly Kálmán, a nemzeti párt részéről Bolgár Ferenc örömeiket és elismerésüket fejezték ki a javaslatok létesülése fölött. Ezekért a vidékről még egyre érkeznek üdvözlő táviratok.

— **Az osztrák parlament elnapolása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák képviselőház tegnap végre annyi botrány után elhatározta, hogy az üléseket őszig elnapolja. Ezt a mai ülésben határozatilag kimondják.

— **Kifüstölt német színészek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A bécsi német színészek ellen tegnap este ismét első minőségű tüntetés volt a Vigszinházban és környékén, több ember elgázolásával kombinálva a m. kir. fővárosi Andrások részéről. Végre Keglevich István gróf, a bérlő társaság elnöke, kénytelen volt elhatározni a további német előadások

beszüntetését. Ma este már a Vigszínház magyar művészei a „Trilby“-t adják. Keglevich a német muzsa Gambrinus lovagjainak 500 frt kártérítést fizet, ami minden esetre bizonyítékot nyújt a Budapestre werkizett trupp silányságáról.

— **Gróf és kárpitos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A pozsonyi tisztí becsületbiróság kimodotta Gebauer kárpitos és tartalékos hadnagynak párbajképességét; mert az utóbbinak üzleti foglalkozása nem alterálja az elégtételadás képességét. Tehát Draskovich gróf köteles megverekedni a kárpitossal azért, mert lopással gyanúsította édes atyját.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

A tegnapi postával a velem összekötötésben levő cégek, barátaim és ismerőseim hamisított aláírással ellátott és utánzott levélpapíromon hektografizott otromba tartalmu levelekkel árasztattak el.

E cselekmény alávaló gonoszsága már annyira magán hordja a rágalom és hazugság bélyegét, hogy teljesen feleslegesnek tartom ily ocsmánysággal szemben a védekezést, melyre eléggé ismert magánéletem és kereskedői tisztességem nem is szorult; itt csupán azt akarom kijelenteni, hogy annak, aki engem e gonosztevő nyomára vezet és nekem lehetővé teszi azt, hogy törvény elé állithassam,

1000 koronát

tűzők ki köszönetemen kívül díjazásul.

Pécs, 1897, május hó 31.

Breuer Miksa.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Munka-és cseléd

könyvek,


100 drb. 4 frt,

kapható Taiz József könyvnyomdájában Pécsen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

Ezen híres haszner allentalt az idő megpróbáltatásait, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, hódóbróliként alkalmazhatók kórházaiban, ócskánál, tag-szaglásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakorlatban rendelkezik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem tékoos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertáiban kapható. Van: főraktár: Török József Gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbértékű üveget van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társai, cs. és kir. udvari szőlők, RUDOLSTADT.



Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

ZENTLER-féle
 cs. és kir. szab. udvari
férfi- és gyermek-ruha gyári raktár
PÉCSETT, Király-utca,
 Bazár-épület.

Jó minőség, elegáns szabás. Kívánatra mérték után is.	O L C S	Szabott árak! Minden darabon az ár feltüntetve.
Nyári öltönyök, felöltők, Havelokok	Ó Á R A K	Nagy választék kész férfi- és gyermek ruhákban. Minden terméhez hozzá igazittatik.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménytel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és huzgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult **járványos betegségek** idején.

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
 főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
 k. udv. ásvány-
 víz-szállítónál,
 Budapest.

Ugyisint kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.